

12/13 lipca 1944 roku

Jest wczesny ranek , gdy do bloku 24 wchodzi 4 esesmanów. Stałyśmy na baczność przez 2 godziny , a było nas trzysta kobiet w jednym bloku mieszkalnym. Esesmani wybierali sto kobiet. Nikt nie wiedział,dlaczego i po co. Modliłam się do Pana Boga, żeby mnie nie wybrali. Wzięli chore i bardzo wygłodzone kobiety, wśród nich moją najlepszą przyjaciółkę Hankę. Miała tylko 18 lat. Trafiłyśmy razem do tego obozu, myśląc, że jedziemy do lepszego świata. Później dowiedziałam się, że wszystkie zostały zabite. I moja ukochana Hanka. Na miejsce tych 100 kobiet przywieźli 200 innych, jeszcze tego samego dnia. Matki z dziećmi, młodzi mężczyźni , starcy i niedołążni. Ustawiano ich w dwie grupy. Matki z dziećmi i starcy szli w stronę komór gazowych, a mężczyźni do pracy. Pewnie tak jak ja przyjechali z myślą na lepsze życie. Jestem głodna, nie jadłam nic od 3 dni, a muszę pracować ciężko. Podobno mamy dziś dostać zupę i chleb. Słyszałam, jak rozmawiali strażnicy. Dziś widziałam, jak zabili dziecko –małą dziewczynkę, tylko dlatego, że była Żydówką. Jestem tu już trzy miesiące. Nie wiem, ile jeszcze wytrzymam. Dostałyśmy w końcu zupę i chleb. Byłam taka głodna, że nawet nie zwracałam uwagi na to ,że zupę czuć było zgnilizną, a chleb był czerstwy i spleśniały. Gdy jest się głodnym, zje się wszystko. Po 21 wyprowadzili nas na plac apelowy , staliśmy wszyscy w szeregach przez 5 godzin , w deszcz. Nikt nie mógł się ruszyć, bo od razu był rozstrzelony. Jedną z kobiet wzięli na środek i rozstrzelało ją 3 oficerów. Powiedzieli: " Tak będzie z Wami, jak ktoś się poruszy, albo odezwie". Tych słów nie zapomnę do końca mojego życia. Rozstrzelano wtedy 100 Kobiet. Były to niewinne osoby, które nie miały siły już stać Były wygłodzone, zmęczone i spracowane. Po apelu wróciliśmy do bloku 24. Nie miałam, gdzie spać, więc położyłam się na zimnej posadzce. O 4 rano zbudzono nas do pracy. Dziś dzień zapowiada się naprawdę gorący. Boże, pozwól mi przetrwać jeszcze ten dzień...

Joanna Kowal ur. 17 maja 1926

(Jagoda Waliszewska, klasa III LP)